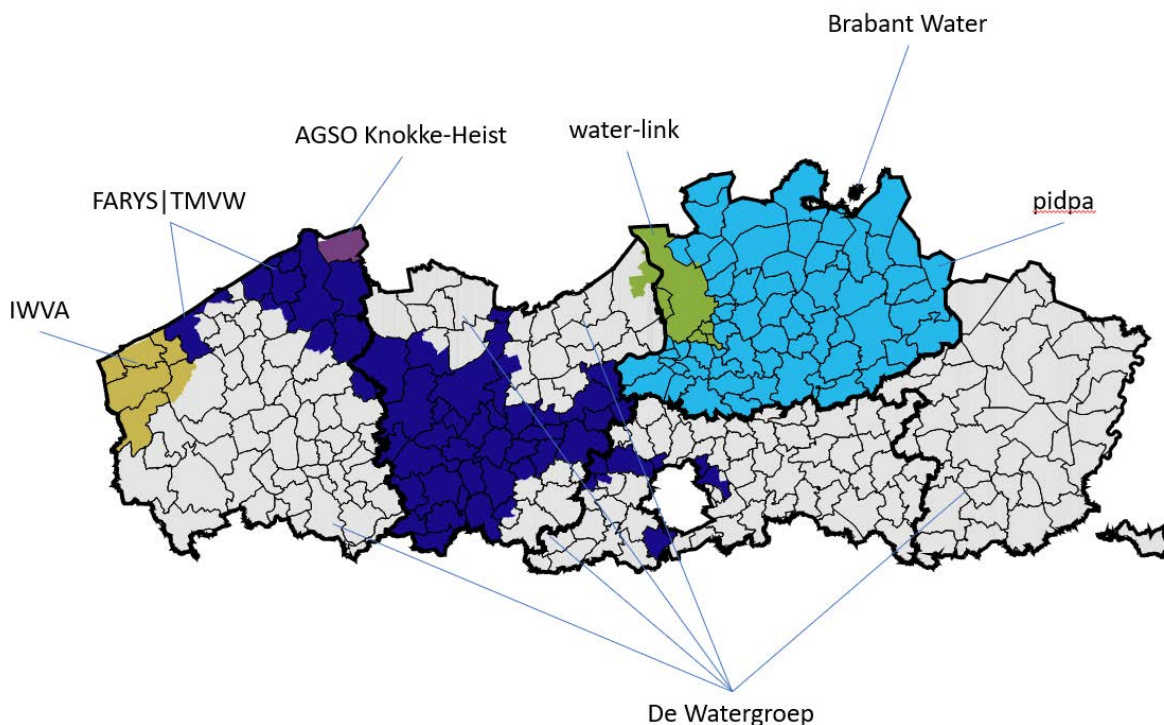

ORGANISATIE VAN DRINKWATERVOORZIENING IN VLAANDEREN

De drinkwatervoorziening in Vlaanderen is een gemeentelijke opdracht. Om een betere dienstverlening te kunnen bieden, werken veel gemeenten samen voor de productie en levering van kraanwater. Het openbare waterdistributienetwerk in de 300 Vlaamse gemeenten wordt op 1 januari 2020 beheerd door 7 waterbedrijven: AGSO Knokke-Heist, De Watergroep, FARYS|TMVW, IWVA, pidpa, water-Link en Brabant Water. Op het grondgebied van 15 gemeenten zijn twee waterbedrijven actief.

Meer info op:

<https://www.vmm.be/water/drinkwater/aansluiting-en-levering>

[https://www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwatervoorziening in vlaanderen organisatie en een blik vooruit tw.pdf](https://www.vmm.be/water/drinkwater/drinkwatervoorziening%20in%20vlaanderen%20organisatie%20en%20een%20blik%20vooruit%20tw.pdf)

1 JURIDISCHE VORM VAN WATERBEDRIJVEN

Bijna al het kraanwater wordt in Vlaanderen geleverd door 4 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden één autonoom Vlaams overheidsbedrijf. Daarnaast is er nog één gemeentelijk en één buitenlands waterbedrijf actief. De openbare drinkwatervoorziening in Vlaanderen is volledig in publieke handen.

1.1 Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden – FARYS|TMVW, IWVA, pidpa en water-link

Intergemeentelijke samenwerking is de samenwerking op vrijwillige basis tussen twee of meer gemeenten. Dit met het oog op het samen realiseren van een gemeenschappelijke doelstelling van deze gemeenten. Voor de intergemeentelijke samenwerking in Vlaanderen is het Decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017 van toepassing. Er zijn verschillende types van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Eén daarvan is een opdrachthoudende vereniging: dit is een samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid en met een beheersoverdracht die statutair vastgelegd is. Daardoor doen de gemeenten afstand van het recht om zelfstandig de opdrachten uit te voeren waarvan de realisatie op grond van hun eigen beslissing toevertrouwd is aan het samenwerkingsverband.

FARYS|TMVW, IWVA, pidpa en water-link zijn opdrachthoudende verenigingen.

De opdracht van water-link stopt of dient te worden verlengd in 2025; deze van TMVW in 2032 en deze van pidpa en IWVA in 2037.

FARYS is de overkoepelende naam voor de activiteiten van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van TMVW ov (Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening als opdrachthoudende vereniging) en TMVS dv (Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Watervoorziening als dienstverlenende vereniging) en de activiteiten van Creat CV. TMVW ov staat in voor de opdrachthoudende activiteiten: drinkwaterdistributie en -transport, zuivering en beheer van sportaccommodaties. TMVS dv staat in voor de dienstverlenende activiteiten voor de deelnemers in het kader van de ondersteuning van de aankoopactiviteiten via een webportaal CREAT.

1.2 Autonoom Vlaams overheidsbedrijf – De Watergroep

De juridische grondslag van het grootste in Vlaanderen actieve waterbedrijf, De Watergroep, is terug te vinden in haar oprichtingsdecreet: het decreet van 28 juni 1983 houdende de oprichting van de instelling Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW). De commerciële naam van VMW veranderde op 1 januari 2013 in De Watergroep.

1.3 Gemeentelijke waterbedrijf – AGSO Knokke-Heist

Sinds 2016 is nog slechts één gemeentelijk waterbedrijf met rechtspersoonlijkheid actief. Het waterbedrijf van Knokke-Heist maakt sinds 2012 deel uit van het Autonoom Gemeentebedrijf StadsOntwikkeling (AGSO).

1.4 Naamloze vennootschap naar Nederlands recht – Brabant Water

In de gemeente Baarle-Hertog levert het Nederlandse Brabant Water kraanwater aan een deel van de bevolking. Brabant Water is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht.

2 SAMENWERKINGSVERBANDEN TUSSEN WATERBEDRIJVEN

2.1 SYNDUCTIS

In 2012 werd Synductis opgericht. Het doel van deze samenwerking is om de planning van nutswerken beter op elkaar af te stemmen en de uitvoering van de werken te coördineren. Synductis is een samenwerkingsverband waarbij volgende waterbedrijven betrokken zijn: De Watergroep, FARYS|TMVW, pidpa en IWVA (voor drinkwater en riolering). De andere betrokken nuts- en infrastructuurbedrijven zijn Fluvius (voor distributie van gas, elektriciteit, riolering en kabeltelevisie), Proximus (voor telecom) en Aquafin (voor riolering). Ook Agentschap Wegen en Verkeer is een partner van deze organisatie als wegbeheerder van autosnelwegen en gewestwegen.

2.2 AQUAFLANDERS

AquaFlanders verenigt de Vlaamse waterbedrijven. AquaFlanders wil door een meer gerichte samenwerking tussen haar leden de transparantie verbeteren, de efficiëntie verhogen en meer uniformiteit in de benadering van de klanten en in de werkwijzen verkrijgen. Daarnaast wil AquaFlanders bijdragen tot een effectievere uitvoering van het waterbeleid door als vertegenwoordiger van haar leden in diverse fora op te treden.

2.3 BELGAQUA

Belgaqua is de Belgische Federatie voor de Watersector. Die beroepsvereniging groepeerde de Gewestelijke Verenigingen voor de Watersector in België: AQUABRU voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, AQUAWAL voor het Waals Gewest en AquaFlanders voor het Vlaams Gewest. Belgaqua verdedigt de gemeenschappelijke belangen van haar leden op federaal, Europees en internationaal vlak. De federatie stimuleert de realisatie van studies en geeft informatie aan professionals en verbruikers over het gebruik van kraanwater en de bescherming van de waterkwaliteit. Belgaqua keurt bovendien de apparatuur aangesloten op het kraanwaternet en de materialen die in contact komen met het drinkwater.

3 OVERIGE ACTIVITEITEN

Naast de dienstverlening verbonden aan de productie en levering van drinkwater via het openbaar waterdistributienet (= drinkwateractiviteit) leveren de waterbedrijven ook andere diensten. Vanaf 2005 zijn alle waterbedrijven verplicht om het door hen geleverde water te saneren. Zij produceren en leveren dus niet alleen het drinkwater, maar ze moeten ook zorgen dat het afvalwater van hun klanten gezuiverd wordt zodat de kwaliteit van het geleverde drinkwater gegarandeerd blijft (= saneringsactiviteit).

De meeste waterbedrijven hebben daarnaast nog andere activiteiten, zowel watergerelateerd als niet-watergerelateerd (= andere activiteiten). Zo ontplooiën de waterbedrijven vaak een specifiek aanbod voor industrie (leveren van water 'op maat', wateraudits, optimaliseren interne waterstromen, afvalwater hergebruiken binnen het productieproces,...). Een aantal waterbedrijven heeft daarnaast ook nog niet-watergerelateerde activiteiten. Het waterbedrijf Knokke-Heist maakt deel uit van het Autonoom Gemeentebedrijf StadsOntwikkeling waarbinnen ook vastgoedtransacties en concrete stadsontwikkelingsprojecten uitgevoerd worden, alsook het afvalbeheer binnen de gemeente Knokke-Heist. FARYS|TMVW beheert ook sportinfrastructuur.

4 REGULERINGSKADER DRINKWATERVOORZIENING

4.1 LOKALE OVERHEID

De drinkwatervoorziening in Vlaanderen is een gemeentelijke opdracht. In de praktijk wordt deze opdracht veelal door intergemeentelijke samenwerkingsverbanden uitgevoerd. De gemeentelijke vennoten besturen deze maatschappijen via hun vertegenwoordigers in de daarvoor voorziene bestuursorganen (Raad van Bestuur, Algemene Vergadering, specifieke comités,...).

4.2 REGIONALE OVERHEID (VLAAMS GEWEST)

Waarborgen kwantiteit en kwaliteit drinkwater, transparantie en efficiënte werking waterbedrijven

De VMM controleert de correcte toepassing van het drinkwaterdecreet en de daaruit volgende besluiten en openbare dienstverplichtingen. Dit toezicht betreft vooral de kwaliteit van het geleverde water als ook de toepassing van het Algemeen Waterverkoopreglement (<https://www.vmm.be/wetgeving/algemeen-waterverkoopreglement.pdf>). Daarnaast [reguleert de VMM](#) de drinkwatertarieven, stimuleert ze een efficiënte werking en de transparantie in drinkwaterproductie en -levering in Vlaanderen..

Bestuurlijk toezicht

Het bestuurlijk toezicht op de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden gebeurt door het Agentschap Binnenlands Bestuur.

4.3 FEDERALE OVERHEID (BELGIË)

Met de zesde staatshervorming werd de prijscontrole van de materies die tot een gewestelijke bevoegdheid behoren, zoals drinkwatervoorziening, geregionaliseerd. De federale overheid blijft bevoegd inzake het prijs- en inkomstenbeleid en kan de instrumenten van het prijsbeleid, zoals prijsblokkering, blijven gebruiken om de inflatie tegen te gaan of de mededinging te vrijwaren. De maatregelen die ze hiervoor treft kunnen ook betrekking hebben op de prijzen van diensten die tot de gewestbevoegdheid behoren. Daarnaast is de federale overheid ook bevoegd voor alles wat te maken heeft met veiligheid van de drinkwaterketen.

4.4 EUROPESE OVERHEID

De Europese Drinkwaterrichtlijn legt normen voor de kwaliteit van drinkwater op. De Kaderrichtlijn Water legt onder andere de principes inzake kostentoerekening voor de waterdiensten, waaronder productie en levering, vast. Deze werden reeds vertaald in Vlaamse regelgeving.